

ṬHEN 1-NA: ZIRLÂI TLÂNGPUI THLÎRNA

Tûn kê zirlâiah hian ngaihdamnain thil a tih theihzia kan zir ho dâwn a. *Ngaihdamna* han tih hian mi tam tak chuan zawhna kan nei maithei. Ngaihdamna chu eng nge ni? Mi tu emawin kan lakah thil sual lian tak tiin a thil sual tihah chuan inehhîrna nei miah sî lo ta se kan ngâidam tho ang em? Ngâidam ta ila, a thil sual tih chu thiam kan chantîr tihna a ni ang em? Mi tu emaw kan ngaihdam hian chu mi nêen chuan inlaichînna siam kan mamawh tihna emaw, inlaichînna siam thar leh kan mamawh tihna emaw a ni em? Ngaihdamna hian inlaichînna chhe tawh a siam ṭha leh zêl ṭhîn em?

Josefâ nun hian ngaihdamnain thil a tih theihzia a târ lang Chiang hlê a. A nun kha ngaihtuah ila, a ûnate lakah khân la thinrim reng thei a ni a, sala leitute kha ngei thei a ni a; Potifara pawh kha haw hlê thei a ni bawk. Mahse, chutiang rilru dik lo chu a put thu âwm rêng a nunah khân hmuh tûr a awm lo. Ngaihdamnain thil a tih theihzia tilangtu ṭha tak a va ni êm!

Tûn kê zirlâiah hian khâkna tûr laka ngaihdamnain min chhuah zalên dân kan en ho dâwn a. Ngaihdamna chuan min siam danglam vek ṭhîn a ni. Josefa thinlung kha a û-ten an dîl hmâ pawhin ngaihdamnain a lo khat sa tawh a, a chhan pawh ama'n a lo tum ve âiin, Pathianin a tâna ruahmanna a neih chu a ṭha zâwk daih tih a hriat vâng a ni. A û-te hian kum tam tak chhûng chu an thil tih avânga inthiam lohna an lo nei tawh a. A ûnaupa ngei sala an hralh lâia a mangang hmêl kha an mitthlâah a la châm reng a, chu chuan a tihrehawm ṭhîn a ni. Josefa hian û-te a ngaihdam a mamawh ang chiah hian anni pawhin ngaihdamna an mamawh ve hrim hrim a. Ngaihdamna chuan inlaichînna chhe tawh a tidam leh ṭhîn a ni.

Isua leh Josefa hian inanna an nei nual. An pahnih hian anmahni hnaih ber bertuten an phatsan vê vê a. An pahnih hian dik lo taka thiam loh chantîr an ni vê vê a. An pahnih hian dâwta puh niin, chumi rah chu an taur vê vê bawk. Mahse, an pahnih hian an chung a thil dik lo titute chu an ngâidam vê vê a, chuvâng chuan Pathianin a châwisâng ta a ni. Isua kha krawsah khâi kân niin, a kut leh kê-ahte chuan pereka kilh a ni a, chûngte aţang chuan thisen a lo luâng chhuak zawih zawih mai bawk a, chuti chung chuan “Ka Pa, anni hi ngâidam rawh, an thil tih hi an hre lo va ni” (*Luka 23:34*) tiin a la sawi tho nia. Isuan min lo ngaihdam tawh avângin keini paw'n kan chung a thil sual titute kan ngâidam vê thei a, chu chu tân kê zirlâi thupui pawh hi a ni bawk.

THEN 2-NA: ZIR ZÂUNA

Ngaihdamna chu kan laka thil sual titûte laka khawngaihna rilru kan put hi a ni a. Mahse, kan ngaihdam avângin an nungchang tha lo chu thiam kan chantîr tihna a ni lo. Thiam loh kan chantîrna sal atâ kan chhuah zalên a, kan chung a thil an lo tih tawh chu eng pawh ni se, lainatna mitin kan en ta tihna a ni zâwk. Ngaihdamna dik tak chuan kan laka thil tisualtûten ngaihdam an dîl hun a nghâk ngâi lo va. An phû miah loh lâi ngei khân ngaihdam a lo tum tawh a, a chhan pawh Pathian hmangaihna chuan kan phû miah loh lâi khân min lo zawng hmu tawh sî a.

Josefan kum sawmhnih hnû vêla a û-te a hmuh leh khân ngaihdam an dîl hmâ hauhin ngaihdamna rilru a lo pu sa tawh reng a. An pa Jakoba khân an rama tâm a tlâk nasat êm avângin Aigupta rama kal a, buh lei tûr va zawng tûrin a tîr a. Aigupta ramah chuan buh lei tûr a awm a ni tih a lo hria a ni ngei ang. Josefa chu Aigupta ram buh enkawltu lû ber a nih avângin a hnêna an dîl a ngâi a. An inbiak theih

nâna ðawnglettu an ruai hian an inhmuh tâwp ber hnû-ah khân a lo ðang danglamin a lo upa sawt tawh tih a tilang a, Hebrai ðawng pawh a theihngihl ti tih tawh a ni maithei bawk. Aigupta mîte inchei dânin a lo inchei ve bawk sî a, an ûnaupa kha a ni tih rêng an hre lo. Chutih lâiin Josefa chuan a û-te an ni tih a lo hre nghâl mai thung a. An chhôngkua leh an ram chanchinte zâwta a han chhaih kual a han chhaih kual hnû chuan hmâna a chungah thil dik lo tak an tihah khân an inçhîr tak tak a ni tih a hre thei ta a ni.

Tih tak zetin an inçhîr a ni tih a hriat hnu chuan a insûm zo ta lo va, an hmâah chuan ðingthî-in a ðap ta hawm hawm mai a ni. Heti hian *Genesis 45:2*-ah chuan kan hmû a: “A ðap ta râwih râwih a; tichuan, Aigupta-hovin an lo hria a, Farawa chhôngte pawhin an hre bawk a” tiin. Anmahni a hmangaihna chuan kum tam tak kal taa a chungah thil sual an tih avânga anmahni huatna rilru a put kha a rawn luahlân ta a. Hmangaihna chuan a ngaihdam ðhin avângin eng tik lâi pawhin a thinlungah hmangaihna a awm reng ðhin. Tu nge a ni tih a hrih hnû chuan a ûnauhte hian an chungah phubâ a la mai ang tih an hlâu hlê a, dinhmun sâng takah a ding tawh lehngâl sî. Josefa erawh chuan zâu takin thil a lo thlîr vê thung a. Pathianin thil tih a tum chu a hrethiam bawk. An thil hlauhthâwn chu hriat thiamsakin, hetihian a thlamuan ta zâwk a:

“Nimahsela, heta kal tûra mi hralh avâng hian lungngâi suh ula, mahni inhaw duh hek suh u; mîte nunna chhandam tûrin Pathianin in hmâah mi lo tîr hmasâ a nih hi” (*Gen. 45:5*) a tih daih mai a ni. Setana chuan Josefâ nuna Pathianin thil tih tum a neih chu tihchhiatsak vek theih a inbeisei a; mahse, mak tak maiin Pathian a lo che ta a ni. Josefâ ûnauhte thil tih ða lo tak hmang pawh hian Pathian chuan a thiltum chu a tihlawhtling thei tho va. A pa Jakoba thih hnû-ah pawh a ûnauhte chu hlauhthâwn lova awm zêl tûrin a thlamuan a:

“An hnênah, ‘Hlâu suh u, Pathian âiawh em ni ka nih? Nangni zawngin ka chungah thil سوال tih in rilrûk a; nimahsela, Pathian chuan vawiin ang hian mi tam tak nungdama chhanhimna tûra thil thâa chantîr a rilrûk zâwk a lo ni sî a” (*Gen. 50:19, 20*) tiin a hrilh ta zâwk a ni. Pathian khawngaihna mak êm êmna pakhat chu سوالna a tamna apiangah a khawngaihna pawh a pung vê zêl thîn hi a ni a. Soal chuan min hliam a ni thei e; mahse, Pathian chu Tidamtu Ropui a ni tih i hre reng ang u. Pathian chuan an hliamte a tuâm dam ang a, kan thinlung nâ a thâwi dam ang a, keimahniah amâ anpui nihna a rawn din thar leh bawh ang. Setana chuan Pathianin a tâna inserh hrangte nuna thil tihsak a tum hi a tichhe thei lo.

Hetiang a nih avâng hian mi dangte chhiatna tûra thil ti thînte hi thiam a chantîr tihna erawh a ni chuang lo va. Chutiang tih chîngte nungchang chu Pathian huatzâwng tak a ni zâwk. *Matthaia 25:40–45*-ah chuan Isuan mi rethei leh tanpui ngâi, tihduhdaha awmte chungchâng a sawi a. “Hêng mi tê berte zînga mi pakhat chungah in tih chu ka chungah ti in ni” (*Mat. 25:40*) tiin a sawi a nih kha. Kan chungah thil tha lo titute kan ngâidam thei lo a nih chuan, Pathianin mî a tidam theihna tûr kawng kan dâl tihna a ni a. Josefa pawh khân a û-te kha lo ngâidam ta lo se chuan anmahni huatna rilru a put chuan mi dangte nêna an inlaichînna kawngah pawh nghawng tha lo a nei ang a, a nuna Pathianin tum a neih pawh a hlawhtlin loh phah ngei ang.

Peteran Isua a zawhna, “LALPA, ka ûnapain ka chungah thil tisual sela, vawi eng zât nge ka ngaihdam ang?” (*Mat. 18:21*) tih kha ngaihtuah chhuak ila. Juda rabbi-te zînga pâwl pakhat chuan vawi ruk i ngâidam tûr a ni tiin an zirtîr a. Vawi ruk i ngaihdam tawh hnû chuan a phû tâwk hremna pêk tawh mai tûr a ni an ti. Petera hian a Zirtîrtu lâwmzâwng a sawi a nih ringin vawi sarh ngaihdam chu a tâwk viau

nia a hriat thû a hrilh a. Mahse, Isua erawh chuan, “ ‘Vawi sarih thlengin’ ka ti lo va che, ‘Vawi sarih hmun sawmsarih thlengin’ ka ti zâwk che a ni” (*Mat. 18:22*) tiin a chhâng a nih kha. Vawi sarih hmun sawmsarih chu 490 a ni. Isuan a sawi awmzia chu a Chiang Khawp Mai: Israel mîte hi kum 490 chhâng zet kal sualin ka lakah vawi tam tak an hel bawk a, chuti chung chuan ka dawh hrâm hrâm zêl tho asîn. A chhan chu mâw, khawngaihna hian tâwpin tâi a neih loh vâng a ni. Ka ngaihdamna chu eng tik lâi pawhin a awm reng a. Ka hmangaihna pawh hi a chuai thei ngâi hek lo.

Ngaihdam Tawh Kan Nih Avângin Ngâidam Tûr Kan Ni

Efesi 4:32 thu ngaihdamna dik tak inngahna a ni a: “Chutichuan, in khawngaih tawna lainatna neiin awm ula, Pathianin Kristaa a ngâidam che u ang bawkin inngâidam tawn rawh u.” Kristan min ngaihdam tawh avângin keini pawhin mi dangte kan ngâidam vê a. A ngaihdamna chu kan ngaihdamna zawng zawng inngahna bul a ni. Golgotha tlânga a tawngtâina, “Ka Pa, anni hi ngâidam rawh, an thil tih hi an hre lo a ni” (*Luka 23:34*, NKJV) tih kha hre reng ila. Krista chuan a hmêlmâte kha an phû lo chungin a ngâidam a, chuti a nih chuan keini pawhin kan chung a thil sual titûte hi phû lo mah se kan ngâidam vê tûr a ni dâwn lo’ m ni? Khatiang taka hrehawm tawrhîrtute kha a ngâidam thei a nih chuan, a khawngaihna azârah keini pawhin min tinatute hi ka ngâidam vê thei ang.

Ngaihdamna thawnthu ngaihnaawm tak tak pathumte:

Adventist Mi Tlânbote Ngâidamin

Thawnthu kan sawi tûr hmasa ber chu kohhran leh khawtlâng tân pawha tângkâi tak Adventist chhûngkaw pakhat chanchin a ni. An fanû hian sâkhua hi ninawm a tih

avângin an in a chhuahsan a. Nawmchen a thlâkhlelh êm avângin a bialpa nê party-naahte an kal thîn a, chutianga zan lam intihhlimna hmuna an kal zin êm avâng chuan meizial a zu tam a, zu ngawl a vei ta bawk. Mahse, a nun chhông ruâk chu a tihkhat theih chuan sî loh avângin a tâwp a tâwpah chuan a lo harh chhuak ta a. A nû leh pête va biain, “Ka nu, ka pa, ka lo hâwng duh” tihin a va ɣap a. Mahse, a nû leh pête tizak êm êmtu kha a ni a, anni hian lo pawmin, lo ngâidamin an inah an luhtîr leh duh ang em? Mahse, Kraws-a Isuan min ngaihdamna kha an hre reng a, chutichuan an inah an luhtîr leh ta a. Tûnah chuan khawngaihnaah a ɣang lian ta mêk a ni.

Thawnthu dang pakhat chu, pastor fapa chanchin a ni. Ani hi tleirâwl tê a nih aɣanga damdawi ruih theih chî khawih tawh a ni a. Nakînah pheih chuan sikul châwlin, tum pawh nei hran lo hian a nun a hmang ve tawp mai a. Mahse, a nû leh pête chu a tân bâng lovin an ɣawngtâi char char reng tho va, amah chu an la hmangaih reng tho bawk. Krawsa thil thleng kha hre rengin an in arawn pan vêleh an lo ngâidam nghâl hmiah mai a. Tûnah chuan a pastor hial a lo ni ta a ni.

A pathumna chu nulâ a ni. ɤhalâihovin chawlhkâr tâwpa camp an neih ɣumin mipat-hmeichhiatna thilah a chesual a. Chuvâng chuan a inthiam lo vin a zak êm êm bawk. Hê nulâ hi ensan tûr nge a niha ngaihdam zâwk tûr ni ang? Kohhran hruaitûte chuan hmangaihna nê an ngâidam ta ni. Ngaihdamna chuan a tlângpui thû-in inlaichînna chhe tawh a siam ɣha leh thîn a; siam ɣhat loh châng pawh a awm zauh zauh bawk. Inlaichînna a chhiat nasat êm êm ɣum a awm thîn a, chutiangah chuan ngaihdamna hian a nâa tân damna thlen mah se, inlaichînna chhe tawh erawh a tidam thei chuang lo a ni.

Ngaihdamna hi Mihring Inlaichinna Zawng Zawng Innghahna Bul A Ni

Ngaihdamna hi Kristâ zepui pakhat niin, Kalvari aṅanga lo luang chhuak a ni a, kan inlaichinna zawng zawng innghahna bulpui ber pawh a ni bawk. Nupâte inkâra inlaichinna ṭhâ a awm theihna tûr te, nû leh pête leh an fâte inkâra inlaichinna ṭhâ a awm theihna tûr te, kohhran member-te inkâra inlaichinna ṭhâ a awm theina tûr te leh, hnathawkhote inkâra inlaichinna ṭhâ a awm theihna tûr te-a thil ṭûl a ni. I ngâidam thei lo a nih chuan mihring inlaichinna kawngah inrem lohpuî tûr i hmu zêl mai dâwn a, a chhan pawh eng tik nî-ah emaw, mi tu emawin i duh loh zâwng a la tih ngei dâwn tho vâng a ni. Chu mîte chu i huât a, i ngei a, i ngâidam thei ngang lo a nih chuan in inkâra inlaichinna awm chu a chhe ngei ngei dâwn a.

Mi dangte huatna nei, an chung a thil sual titûte ngâidam thei miah lohte chuan an bula mi awmte nunah tûr an pik lût ṭhîn. Chutih lâiin, ngaihdamna chang tawh, mi dangte pawh ngâidam ṭhînte erawh chu an kalna apianga a ṭha zâwng a mîte kâihruaitu an ni a. An bula awm chu a hahdamthlâk a, miin an bula awm an châk ṭhîn. Krawsah khân teh sên rual loh khawpa tam hmangaihna an lo chang tawh a, chuvâng chuan a bula awmte pawh an ngâidam thei a ni.

Ngaihdamna chu Kalvari tlâng aṅangin krawsa Isua an khenbeha a thih ni, Zirtâwp chawhnu lamah khân a rawn luâng chhuak a. Golgatha hmunah khân khawngaihna chu a lo lang chhuak ta. Krawsah khân ngaihdamnain hlauhna a hneh a, hmangaihna huatna a hneh a, inremnain huatna a hneh a, khawngaihna mahni inthiam lohna kan neih chu a hneh ta bawk.

Mahni inthiam lohna hi chi hnih a awm thei a, chûngte chu chhia leh ƣa hriatna aƣanga teha mahni inthiam lohna leh rilru-a inthiam lohnate a ni. Chhia leh ƣa hriatna aƣanga teha mahni inthiam lohna ang chî hi chu Pathian laka thil kan tihsual a, mi dangte kan tihnat hian kan nei ƣhîn a. Mahse, kan sualnate chu Pathian hnêna kan puan hian ngaihdamin kan awm ƣhîn. A Thu chuan heti hian lo sawi a, “Kan sualte kan puan chuan, ani chu kan sualte ngâidam tûrin a rinawmin a fel sî a” (*1 Joh. 1:9*) tiin. Kan sualte kan puang a nih chuan ngaihdamna kan chang nghâl mai dâwn a. Vâna chhinchhiahna lehkhahua kan hming zâwnah chuan ngaihdam tawh kan nih thû a inziak nghâl ang. Mahse, a châng chuan kan sualte kan puan tawh hnû-ah pawh inthiam lohna kan la nei tho mai a. Hei hi eng nge ni a chhan? A chhan pakhat chu Setana hian ngaihdam hlimna chu chang lo tûra min duh vâng a ni.

Nimahsela, a chhan dang pakhat a la awm thei bawk. Chhia leh ƣa hriatna aƣanga teha mahni inthiam lohna kan neih chu kan sualte kan puan rualin a bo nghâl mai ƣhîn a; chutih lâiin, rilrua inthiam lohna kan neih erawh a bo ve kher loh châng a awm ƣhîn. Tirhkoh Paula chu “Pathian hnên lamah leh mihring hnênah pawh rilru soal lo” (*Tirh. 24:16*) a vawn theih nân a ƣawngƣai a. Pathianin min ngaihdam a, a khawngaihna kan lo chan chiah hian ka tih theih apiang tih zêl duhna thinlung lo pû-in, a theih phawt chuan inlaichînna chhe tawh pawh din thar leh dân kawng kan zawng ƣhîn a ni. A châng chuan kan lo tihnatte hnêna va kal a, an ngaihdamna va dâlte a ƣûl ƣhîn a. Chutianga ti tûr chuan an bula va kal kher lova phone-a va biak phawt te, lehkha va thawn leh message thawnte pawh a ƣûl maithei.

Tûn hnâi tê-ah khân mi tu emaw rilru tihnantsak i nei em? Tu emaw nêna in inlaichînna siam ƣhat thuai ngâi a awm em? Mi tu emaw pawî i khawih emaw, an rilru i tina

emaw a nih chuan Pathian hnênah a ʔanpuina i dîl tûr a ni dâwn lo'm ni? In inlaichînna a lo ʔat thar leh theih nân dîl la. Chutiang bawkin, mi tu emawin i rilru a tina hlê a nih chuan, a tinatu che chu i ngaihdam theih nân, Pathian hnênah a khawngaihna dîl ang che. Ngaihdamna i mamawh emaw, mi tu emaw i ngaihdam a ngâi emaw pawh ni se, a khawi zâwk zâwk tân pawh Pathian khawngaihna chu i tân a tâwk êm êm a ni!